

Tárgytematika / Course Description

Közép- és Délkelet-Európa regionális folyamatai

NGM_RT027_1

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Hardi Tamás

Félév / Semester: 2015/16/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 4/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tárgy továbbfejleszti és elmélyíti az alapszakon megismert Kelet-Európa és Balkán tanulmányok kurzus tudásanyagát. Akik azt nem hallgathatták, azok számára nyújtja az alapvető ismereteket, de az oktatás során főként a jelenlegi térségi folyamatokra, átalakulásokra koncentrálnak.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

I. Blokk: Földrajz és történelem

1. A térség lehatárolásának problematikája, a használatos földrajzi elnevezések tartalma
2. A térség földrajzi elhelyezkedésének politikai következményei, a nagyhatalmak érdekei.
3. Az államok fejlődése a történelemben, a határok kialakulása
4. Az államok belső tagozódása, tájegységek, régiók, felosztás
5. Konfliktusok, válságok a térségben

II. Blokk: Politika és társadalom

6. Etnikai viszonyok, az etnikai térszerkezet átalakulása
7. Az államok közigazgatási rendszere, belpolitikai viszonyai
8. Demográfiai és migrációs folyamatok a térségben, ezek lehetséges hatásai a gazdaságra és a társadalomra
9. A társadalmi szerkezet átalakulása

III. Blokk: Gazdasági folyamatok, regionális fejlettségi különbségek, integráció

10. A gazdaság térbeli elhelyezkedése, fejlettségi különbségek
11. A gazdasági struktúraváltás folyamatai és eltérései a térségben, fejlesztéspolitika
12. A térség és a világgazdaság – kereskedelem, politika, támogatások
13. Az EU-kapcsolatok alakulása
14. Magyarország kapcsolatépítési lehetőségei a térségben.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A tanulmányi időszakban minden hallgató választ egy országot, amelyről a szemináriumi órákon az adott blokk témájának megfelelően egy előadást készít. Ennek menetrendjét az első órán megbeszéljük. A félév során

feldolgozott anyagból a félév végére egy összeállítást kell készíteni, ami félévi dolgozatként kerül leadásra.

A félév a vizsgaidőszakban egy szóbeli kollokviummal zárul.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom

Horváth Gyula - Hajdú Zoltán (szerk.) (2010) Regionális átalakulási folyamatok a Nyugat-Balkán országaiban. Pécs: MTA Regionális Kutatások Központja, 2010. 614 p. (Régiók Európája; 4.) ISBN 978 93 9899 35

Illés Iván (2002) Közép- és Délkelet-Európa az ezredfordulón. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs

Bibó István: A kelet-európai kisállamok nyomorúsága. Válogatott tanulmányok. Letölthető: <http://mek.niif.hu/02000/02043/html/194.html>

További, hasznos irodalmak:

Illés I. (2002) Közép- és Délkelet-Európa az ezredfordulón. Dialóg Campus, Budapest–Pécs.

Glatz F. (szerk.) *A Balkán és Magyarország. Váltás a külpolitikai gondolkodásban?* Európa Intézet, Budapest.

Enyedi Gy. (1978) Kelet-Közép-Európa gazdaságföldrajza. KJK, Budapest.

Horváth Gy. (2008) Regionális fejlődés és politika az átalakuló Oroszországban. MTA RKK, Pécs.

Bibó István: A kelet-európai kisállamok nyomorúsága. Válogatott tanulmányok. <http://mek.niif.hu/02000/02043/html/index.html>

Prévélakis, G. (2007) A Balkán. Kultúra és geopolitika. IMEDIAS Kiadó, Budapest.

Kocsis K. (2005) Délkelet-Európa térképekben. MTA FKI, Budapest.

Pap N.– Kobilka I. (2009) A Nyugat-Balkán. MK KBH, Budapest.

Garde, Paul (2007) *A Balkán. Háttér esszék.* Háttér Kiadó, Budapest.

Kobilka, I.– Pap, N. (2011) *The Western Balkans. European Perspective and Tradition.* Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Hungary and the Scientific Council of the Military Security Office of the Republic of Hungary.

Burgerné Gimes Anna (2010) Az Európai Unióba belépett és jelölt országok gazdasága. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs.

Héhány hasznosítható link:

Southeastern Europe Times <http://www.setimes.com/>

Magyar nyelvű Balkán honlap: <http://balkan.hu/>

The Center for South East European Studies: <http://www.csees.net/index.php>

<http://www.balkananalysis.com/>

Albán hírek: <http://www.topix.com/>

KFOR honlap: <http://www.nato.int/kfor/>